

 TROPHY CAM

30°F - 1°C

11-22-2019 06:43:26

op Vul in
agendapunt

Datum Vul in
Portefeuillehouder Vul in
Inlichtingen bij Vul in
Telefoon Vul in
Onderwerp Vul in

Kern van het onderwerp

Op 3 december 2021 is langs de A28, in de buurt van Zeist een doodgereden jonge (geschat op 8 maanden) mannelijke goudjakhals gevonden. De leeftijd van het dier impliceert dat het dier in Nederland (provincie Utrecht) is geboren, en dat de goudjakhals zich kan hebben gevestigd in Nederland. Wij vragen het ministerie van LNV daarom opnieuw om de goudjakhals op te nemen onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (ofwel ~~xxx~~ van de Omgevingswet), zodat het dier de benodigde bescherming krijgt wat gezien de nog ongunstige staat van instandhouding nodig is en zodat provincies de mogelijkheid hebben om in geval dat deze dieren schade veroorzaken aan productievee, een tegemoetkoming in geleden schade kunnen verlenen (Artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming, ofwel ~~xxx~~ van de Omgevingswet).

Met opmerkingen [ ]: Ik kan nu nergens vinden waar 3.10 heen gaat in de Omgevingswet, en ook het Besluit activiteiten leefomgeving kan ik niet terugvinden (in concept?).

Met opmerkingen [ ]: Zie hierboven

Voorstel/gevraagd besluit:

1. Instemmen met een nieuw verzoek aan het ministerie van LNV vanuit het IPO om de goudjakhals op te nemen in de Wet natuurbescherming onder artikel 3.10 / Omgevingswet artikel ~~xxx~~.

Met opmerkingen [ ]: ?

Aanleiding/context

De Goudjakhals is een van nature in Europa voorkomend roofdier dat een aantal overeenkomsten vertoont met de wolf (zit qua omvang tussen wolf en vos in) maar heeft een iets andere juridische (Europeesrechtelijke) status. De goudjakhals is zeker 5x al dan niet levend of dood, gesignaleerd in Nederland (in 2016, 2017, 2019, 2021 (2x), 2x in Gelderland en 1x in Drenthe en 1x in Utrecht en 1x in Groningen) en tevens waargenomen via DNA-onderzoek in 2020, vastgesteld op dode schapen in Gelderland. Gelderland heeft in het schadegeval besloten om in dit eenmalige geval de schade te vergoeden.

Het lijkt er op dat de goudjakhals langzaam vanuit het oosten van Europa richting Nederland trekt en zich hier ook aan het vestigen is. Dit laatste is op te maken uit de leeftijd van het dood gevonden dier in Utrecht in 2021. Het betreft een jonge mannelijke goudjakhals, van zo'n 8 maanden oud. Deze dieren blijven normaliter het eerste jaar in het gebied waar zij geboren zijn, dus lijkt het waarschijnlijk dat dit dier in de provincie Utrecht geboren is, in het voorjaar van 2021.

Eerdere verzoek aan het ministerie van LNV

De waarnemingen uit 2016 en 2017 hadden er toe geleid dat het IPO het ministerie van LNV aangeschreven heeft met het verzoek om de goudjakhals op te nemen onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming, mede ook omdat dit goed aansluit bij de basisbescherming die soorten op grond van het CBD (Convention on Biological Diversity) en Verdrag van Bern toekomen & om het plaatsen van de goudjakhals onder artikel 3.10 Wnb duidelijk maakt dat bij schade door deze soort een tegemoetkoming kan worden verstrekt onder artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming. Dit is nodig omdat bekend is dat de goudjakhals goed in staat is gebleken om in de directe nabijheid van mensen te leven en omdat uit voedselanalyse blijkt dat de goudjakhals zich ook met gehouden (pluim)vee voedt. De reactie hierop vanuit het ministerie was dat zij pas aan ons voorstel tegemoet kunnen komen als de Omgevingswet van

kracht is en een dergelijke beleidswijziging opgenomen kan worden in het Besluit activiteiten leefomgeving (4 maart 2019). Daarbij geven zij aan dat dit een langdurige voorbereiding vergt.

Voor welk dilemma staan we nu:

De feitelijke situatie zo goed mogelijk juridisch regelen versus niet vragen om bescherming van nieuwe soorten

Argumenten om aan het ministerie van LNV te vragen om het juridisch goed regelen

Aangezien het ministerie van LNV aangeeft dat opnemen van de goudjakhals in de omgevingswet volgens hen een langdurige voorbereiding vergt, lijkt het nu van belang om het ministerie stappen te laten zetten, zodat zij, zodra de Omgevingswet van kracht is, op 1 oktober 2022 of op 1 januari 2023, het besluit aan kunnen passen. Dit lijkt ook vanuit de politiek in de provincie Utrecht, de wens. Christen Unie heeft hier in elk geval de wens geuit om een tegemoetkoming te verlenen voor geleden schade, mocht de goudjakhals vee doden. Daarop heeft de provincie Utrecht toegezegd opnieuw via het IPO te willen pleiten voor opname van deze soort in de Wet natuurbescherming (Omgevingswet) bij het ministerie van LNV.

Met opmerkingen [ ]: Waarom een lange voorbereiding? Wat is daar dan voor nodig? Als dat zo is, dan kunnen ze beter daar nu mee gaan starten, aangezien de Omgevingswet er toch wel echt aan zit te komen nu.

Met opmerkingen [ ]: Zijn er meer provincies waar dit ter sprake is gekomen?

Om als provincies schade te kunnen vergoeden, is het nodig dat het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming (straks Omgevingswet) op de schadeveroorzakende soort van toepassing is. Ambtelijk is er bij LNV op gewezen dat dit nu wat betreft de Goudjakhals nog niet het geval is (eet binnen mandaat AAC VP begin 2019) en dat schadevergoeding door provincies strikt genomen in strijd met de wet is. Te overwegen is daarom om de minister van LNV bestuurlijk te verzoeken om de Goudjakhals onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming (straks Omgevingswet) te brengen.

Bovendien voorkomt het ministerie van LNV met het opnemen van deze soort in de Wet natuurbescherming/Omgevingswet, discussies met de natuurbeschermers. Deze discussies zullen ongetwijfeld gaan komen, en mogelijk ook gerechtelijke procedures, als het ministerie niet uit zichzelf of op verzoek van de provincies de soort niet wettelijk gaat beschermen.

Argumenten om niet te vragen om de bescherming nieuwe soorten bij het ministerie

Het verzoek om een soort die nu niet beschermd is, alsnog te laten beschermen kan aanvoelen als 'de problematiek naar je toe halen'. Dat zal met name aan de orde zijn, indien verjagen niet volstaat en er toch behoefte bestaat aan verder gaan de vormen van beheer zoals afschot, maar dit juridisch gezien niet kan.

Hoewel er ten aanzien van 3.10-soorten ruimere juridische mogelijkheden gelden dan voor de wolf, zal het criterium om geen afbreuk te doen aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan belemmerend werken om ontheffing voor afschot te kunnen vergelijken. In die (juridische) zin is de goudjakhals wel vergelijkbaar met de wolf, omdat voor beide soorten geldt dat er geen sprake is van een populatie in Nederland die dusdanig is dat die als in een gunstige staat van instandhouding beschouwd kan worden.

Zo lang de situatie dus is dat de populatie goudjakhals zodanig klein is dat geen of lastig te onderhouden ontheffing verleend kan worden voor afschot, zouden provincies dus 'hun eigen probleem creëren' door LNV te verzoeken de soort onder de Wnb/Ow te brengen.

Consequenties

Korte termijn:

Voor WGNW: Als de WGNW instemt voor een nieuw verzoek aan het ministerie van LNV, dan zal er een nieuwe brief opgesteld moeten worden en deze moet voorgelegd worden aan de AAC-VP, en BAC-VP, met de vraag in te stemmen met de brief.

Langere termijn:

Bij instemming, versturen van de brief & bij positieve reactie van het ministerie van LNV:

1. Provinciale beleidsregels aanpassen
2. BII12 betrekken bij beleidswijzingen m.b.t. tegemoetkomingen

Bij negatieve reactie van het ministerie van LNV:

1. Bepalen of beleidsregels van BII12-faunazaken zelf te wijzigingen om het mogelijk te maken een tegemoetkoming te verlenen in schade aan landbouw door de goudjakhals

Vervolgstappen

1. Nieuwe brief opstellen en en ter goedkeuring voorleggen aan AAC-VP & BAC-VP
2. Brief versturen naar het ministerie van LNV

Bijlagen

TZT bij besluit voor nieuwe brief, de concept brief aan LNV t.b.v. AAC-VP & BAC-VP.

IPO brief aan het ministerie van LNV van 15 januari 2019.

Reactie van het ministerie van LNV op onze brief, van 4 maart 2019.

[Goudjakhals - BII12](#)

[Groningse akkerbouwer filmt voor het eerst een goudjakhals in Nederland | NU - Het laatste nieuws het eerst op NU.nl](#)

[Overleden goudjakhals aangetroffen langs de weg in provincie Utrecht | NU - Het laatste nieuws het eerst op NU.nl](#)

[Rondvraag-Goudjakhals-vervolgvraag-ingediend-door-ChristenUnie.pdf \(provincie-utrecht.nl\)](#)

Memo POHO Goudjakhals		<i>provincie Drenthe</i>
Gedeputeerde	Henk Jumelet	
Afschrift		
Datum	10-01-2020	
POHO datum	13-01-2020	
Opstellers		
Afgestemd met		
Onderwerp	Natuurkwaliteit	
Doel memo	☐ Ter discussie ☒ Ter informatie ☐ Ter besluitvorming	
Bijlage	Ja	
Naar GS		

Advies

Kennis te nemen van de huidige stand van zaken omtrent de Goudjakhals

Inleiding

Eind november is er op een wildcamera voor het eerst in Drenthe een Goudjakhals (*Canis aureus*) waargenomen. Dit is de derde keer dat het dier in Nederland wordt gesignaleerd. Het is nog te vroeg om te spreken van een opmars of vestiging van jakhalzen, er is dan ook geen sprake van een acuut probleem. In de AACVP is bij behandeling van het wolvenplan al afgesproken dat er bij het wolvenplan een appendix komt over de goudjakhals zodat de provincies goed voorbereid zijn op de komst van deze soort. BIJ12 pakt deze vraag/opdracht in 2020 verder op.

In de onderstaande tekst staat de basisinformatie, juridische status en mogelijke risico's uitgewerkt.

Voorkomen

De waarneming eind november is de derde bevestigde waarneming van een Goudjakhals in Nederland, in 2015 en 2017 is er een dier op de Veluwe waargenomen. De goudjakhals is een inheemse Europese diersoort en komt oorspronkelijk voor in Zuid-Oost Europa. Door warme temperaturen, een flexibel dieet en het lokaal verdwijnen van de wolf, heeft de goudjakhals zijn leefgebied uit weten te breiden. Sinds 1998 wordt de goudjakhals sporadisch in Duitsland gespot, maar er zijn te weinig waarnemingen om vast te stellen dat zich een populatie ontwikkeld. Doordat de soort al in Europa voorkwam en zijn verspreidingsgebied zelfstandig weet uit te breiden is het dier geen exoot.

Ecologie en voedingspatroon

Goudjakhalzen worden snel in verband gebracht met de wolf en hoewel de twee soorten genetisch aan elkaar verwant zijn, zijn er belangrijke verschillen. De goudjakhals is beduidend kleiner, lichter en lijkt meer op een vos dan op een wolf. In de bijgevoegde tabel zijn de eigenschappen van de goudjakhals en de wolf naast elkaar gezet. Doordat de goudjakhals kleiner is mijdt hij gebieden waar wolven voorkomen. Goudjakhalzen zijn vooral 's nachts actief en behoorlijk schuw, daarom zijn meldingen van goudjakhalzen vaak toevallige, eenmalige waarnemingen waarna het dier weer zonder spoor verdwijnt. In zijn levensloop lijkt de goudjakhals op de wolf: Territoria worden bezet door een ouderlijk paar met hun jongen waarbij de jongen soms een jaar blijven hangen om te helpen bij het grootbrengen van de volgende worp en vervolgens wegtrekken op zoek naar hun eigen territorium. Het dieet van de goudjakhals is opportunistisch en bestaat voornamelijk uit muizen (kleine zoogdieren), gevogelte,

plantenmateriaal, en soms afval. Er zijn echter zeer zelden gevallen bekend van aanvallen van goudjakhalzen op lammetjes, pluimvee en jonge kalfjes elders in Europa.

			
	Vos (<i>Vulpes Vulpes</i>)	Goudjakhals (<i>Canis aureus</i>)	Wolf (<i>Canis lupus lupus</i>)
Gewicht	6 – 15 kg	♂ 9-15 kg, ♀ 8-12 kg	♂ 20 - 60 kg, ♀ 15 - 55 kg
Schofthoogte	35 – 40 cm	40-50 cm	60-81 cm
Leefgebied	Tot 12 km ²	8-15 km ²	Ca 250 km ²
Aantallen	120.000-140.000 in Nederland	117,000 in Europa	17,000 in Europa

Juridische status

In Europa is de goudjakhals opgenomen in de Habitatrichtlijn bijlage V. Dit betekent dat lidstaten verantwoordelijk zijn voor het bereiken of behouden van een goede staat van instandhouding van de soort, maar het dier wel eventueel bejaagbaar mogen verklaren, mits dit geen afbreuk doet aan het bereiken of behouden van diezelfde staat van instandhouding.

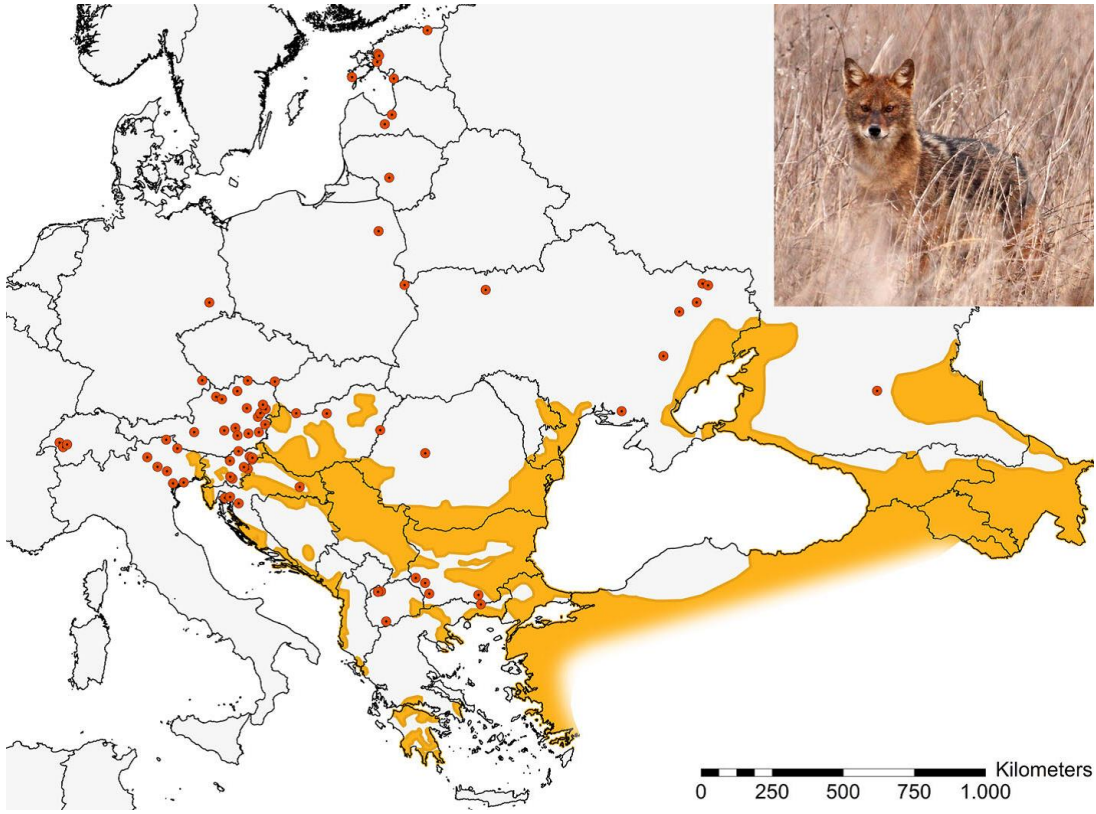
Diersoorten op bijlage V van de Habitatrichtlijn worden niet automatisch ook beschermt onder de Wet natuurbescherming. Met het vaststellen van het wolvenplan in januari 2019 is besloten dat de goudjakhals daarom een beschermde status zou moeten hebben onder de Wet natuurbescherming artikel 3.10. Hiertoe is in opdracht van het IPO-bestuur een brief naar het ministerie van LNV verzonden. Het ministerie heeft dit verzoek echter afgewezen met de reden dat in 2021 de Omgevingswet in werking treedt. Het is de bedoeling dat de Omgevingswet de Wet natuurbescherming beleidsarm overneemt, en dus is het niet mogelijk om beleidswijzigingen tot die tijd toe te voegen. Dit betekent dat voor de goudjakhals onder nationale wetgeving alleen zorgplicht van toepassing is.

Dit veroorzaakt een knelpunt in de behandeling van BIJ12 Faunaschade die mogelijk veroorzaakt wordt door de goudjakhals. De beleidsregels voor BIJ12 Faunafonds gaan op dit moment uit van tegemoetkoming bij schade door natuurlijk in het wild levende beschermde inheemse diersoorten. Omdat de goudjakhals op dit moment (nog) niet erkent is als zodanig kan op dit moment eventuele schade van de goudjakhals niet worden vergoed.

Risico's

- Hoewel de jakhals niet bekend staat om het aanvallen van landbouwhuisdieren, komt het incidenteel voor dat schapen, jonge kalveren of pluimvee door het dier aangevallen of gedood worden. Op basis van de afwezigheid van bescherming onder de Wet natuurbescherming en de beleidsregels voor BIJ 12 Faunafonds kan er op dit moment geen vergoeding voor deze schade worden verstrekt.
- De diersoort kan bejaagbaar worden verklaard, indien geen afbreuk wordt gedaan aan de staat van instandhouding. Daartoe zijn Europese lidstaten verplicht de populatie te monitoren.
- In Servië zijn gevallen bekend van hybridevorming tussen goudjakhalzen en honden.

Beide risico's zullen ondervangen worden als BIJ12 aan de slag gaat bij het opnemen van de bijlage over de goudjakhals in het wolvenplan. Deze taken worden in 2020 via de werkgroep natuurwetgeving opgestart.

Agenda IPO-Wolven Werkgroep

Van [REDACTED]
Aan Deelnemers IPO wolven werkgroep
Datum 17 januari 2024

IPO Wolven werkgroep
Datum: 25 januari 2024
Tijd: 13.30 – 15.30 uur
Plaats: Fysiek: Vlindertuin, kantoor BIJ12 Utrecht

Inlooplunch vanaf 12.30 uur voor hen die zich hiervoor hebben opgegeven!

Agenda IPO Wolven werkgroep

- 1. Welkom en opening**
- 2. Vaststelling agenda en mededelingen**
  - checklist – ter informatie (bijlage 2.1)
  - Brief LNV mbt Goudjakhals (bijlage 2.2)
- 3. Plan van Aanpak Wolvenplan 2024** (BIJ12, Zie bijlagen 3.1 en 3.2)
Doel: vaststellen planning en werkafspraken WP24
- 4. Voorstel Inhoudsopgave Wolvenplan 2024** (BIJ12, zie bijlage 4.1 en 4.2)
Doel: vaststellen van de inhoudelijke onderwerpen voor het WP 24
- 5. Nieuws uit de provincies en ministerie LNV**
Doel: ter kennisname, rondje stand van zaken.
- 6. Rondvraag en sluiting**
- 7. Datum volgende vergadering: donderdag 29 februari 13.30 -14.30 (digitaal)**

met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

**Agenda van de werkgroep Natuurwetgeving
op donderdag 8 februari 2024**

aanvang : 13.00 uur
einde : 15:00 uur
plaats : Digitaal via MS-teams (uitnodiging/link verstuurd op 22 januari, 16:05/16:15 uur))

Voorzitter (waarnemend) :		BIJ12 Faunazaken, unitmanager
Provincies		Groningen
		Fryslân
		Drenthe
		Overijssel
		Gelderland
		Flevoland
		Utrecht
		Noord-Holland
		Zuid Holland
		Zeeland
		Noord-Brabant
		Limburg
BIJ12/IPO		BIJ12 Faunazaken, unitmanager
		BIJ12 Faunazaken, coördinator onderzoek
		BIJ12 Faunazaken
		BIJ12 Faunazaken
		BIJ12 Faunazaken
		BIJ12 Natuurinformatie
		BIJ12 Natuurinformatie
		IPO > jurist IPLG
		IPO > IPLG, secretaris
Extern		LNV, natuur
Verhinderd		

Agendapunt | Onderwerp

1. Opening

Opening:

1. Vaststellen agenda
2. (zelf)introdactie van:
  - BR [redacted]
3. Mededeling BR [redacted]
4. Mededeling BR [redacted]

2. Bespreekpunten

a. Beschermingsstatus wolf

BR [redacted]

[redacted]

NB: eventuele vragen naar aanleiding van Reactiebrief LNV aan IPO Goudjakhals 17 januari 2024 (3.e.1) kunnen ook aan [redacted] gesteld worden; [redacted] is auteur van betreffende brief.

**b. Kennisproducten
soortbescherming**

BR [redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Agendapunt | **Onderwerp**

c. Beleidsregel Verhoogd
eigen risico

BR [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

d. Ganzen

BR [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

e. Stelselwijziging jacht en
faunabeheer

BR [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Agendapunt | Onderwerp

f. Biologische bestuiver

BR
[Redacted text block]

[Redacted text block]

BR
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Agendapunt | **Onderwerp**

g. Invasieve exoten

BR [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

3. Ter kennisneming
a. Mondelinge mededelingen faunazaken

BR [Redacted]

b. Bezwaar en beroep

BR [Redacted]
[Redacted]

c. Grasland taxaties

BR [Redacted]
[Redacted]

Agendapunt | **Onderwerp**

d. Wolvenplan

BR

e. Goudjakhals

3.e.1 Reactiebrief LNV aan IPO Goudjakhals 17 januari 2024

3.e.2 Brief IPO aan LNV Goudjakhals 12 juni 2023

f. Verslag 19 oktober 2023

BR

5. Rondvraag en sluiting

Agenda

Betreft Reguliere vergadering van de AAC Vitaal Platteland
Vergaderdatum en -tijd 6 juli 2022 van 14:30 tot 17:00

1. Kennismaking met de regieorganisatie GLB – NSP

Voor dit agendapunt zal [REDACTED] aanwezig zijn, die een toelichting geeft op de opdracht en werkwijze van deze regie-organisatie

2. Opening, mededelingen en verslag

- a. Vaststellen agenda
- b. Vaststellen verslag
- c. (Mondelinge) mededelingen
  - Mededeling Nationale Parken (schriftelijk)
  - Taskforce NNN (mondeling)
  - Standaardkostprijsberekeningen natuurbeheer (mondeling)
  - NPLG

3. Strategische agenda/bespreekpunten

a. Regie-organisatie Transitie Landelijk Gebied

Betreft een kennismaking met [REDACTED] t.b.v. de Netwerkfaciliteit Kennis en Capaciteit van RTLG.

b. GLB-NSP

Voor dit agendapunt worden 2 bespreekpunten geagendeerd

a uitwerking regie-organisatie GLB en financiering

Betreft een bespreking van de uitwerking van de governance structuur van het GLB.

Advies Drenthe ([REDACTED]):

Voorstel / gevraagd besluit:

BR

[REDACTED]

Vergaderdatum en -tijd:

Locatie: **Fout! Geen tekst met de opgegeven stijl in het**

BR

b LEADER

In deze informatienotitie leest u de voortgang tot nu toe, de activiteiten die nog voorzien zijn en op welke punten er besluitvorming van BACVP verwacht wordt.

Voorstel/gevraagd besluit:

BR

c. Perspectief Landbouw

De AAC bespreekt de vervolgstappen in de uitwerking van de interprovinciale landbouwstrategie en de provinciale inzet die daarmee gemoeid is.

BR

d. Aanvalsplan Landschapselementen

Voorstel/gevraagd besluit:

1. De AAC wordt gevraagd in te stemmen met het voorleggen van deze bijgevoegde notitie aan de BAC VP van 22 september 2022.
2. Bespreken op welke wijze de provincies het aanvalsplan willen betrekken bij de verdere uitwerking NPLG.

Advies Drenthe ( ):

BR

Vergaderdatum en -tijd:

Locatie: **Fout! Geen tekst met de opgegeven stijl in het**

e. Actualisatie doelensystematiek Natura 2000

Betreft bespreking van de inzet van provincies op de inbreng van het traject doelensystematiek in het NPLG.

Tevens wordt er een notitie geagendeerd met betrekking tot systeembenadering.

Advies Drenthe [redacted]):
BesluitBR

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Vergaderdatum en -tijd:

Locatie: **Fout! Geen tekst met de opgegeven stijl in het**

f. Voortgang Programma Natuur en Agenda Natuurinclusief

Betreft een korte bespreking van de voortgang van het Programma Natuur en Agenda Natuurinclusief, en de voornaamste aandachtspunten voor verdere uitwerking in de komende maanden

4. Hamerstukken

a. Versterking juridische capaciteit BIJ12

Betreft de inzet van BIJ12 binnen het faunadossier.

Advies Drenthe ([redacted]):

BR

[redacted]

b. Verbinden verduurzamingsopgave (na-isolatie) en bescherming van soorten

Betreft invulling van het BAC VP besluit van 20 mei 2022 m.b.t. het verbinden van de verduurzamingsopgave (m.n. na-isolatie) en de woningbouwopgave met de bescherming van gebouw bewonende soorten.

Advies Drenthe ([redacted]):

BR

[redacted]

Vergaderdatum en -tijd:

Locatie: **Fout! Geen tekst met de opgegeven stijl in het**

c. Goudjakhals

Betreft het verzoek om de goudjakhals op te nemen onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Advies Drenthe ([REDACTED]):

Akkoord. Er is wel een gereede kans dat we weer een gelijkkluidend afwijsbriefje van LNV krijgen.

d. Voorbereiding Natuurdoelanalyses

Betreft een handreiking voor de eerste cyclus natuurdoelanalyses.

Advies Drenthe ([REDACTED]):

BR [REDACTED]

5. Rondvraag en sluiting

- a. De live-gang van de Informatiekaart Natuur

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. mevrouw C. van der Wal-Zeggelink
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Interprovinciaal Overleg

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		VP 11482/2023	12 juni 2023
onderwerp			
Wettelijke bescherming goudjakhals			

Geachte mevrouw Van der Wal,

Op 15 januari 2019 heeft het IPO uw ministerie via een brief verzocht de goudjakhals op te nemen onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Uw ministerie heeft daarop destijds gereageerd dat een dergelijke beleidswijziging tijd vergt en dat deze opgenomen kan worden zodra de Omgevingswet van kracht is (inwerkingtreding destijds gepland voor 1 januari 2021) via het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 11.54). Inmiddels zijn we vier jaar verder, is de inwerkingtreding van de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2024 en is de goudjakhals derhalve niet via nationale wetgeving beschermd.

Via deze weg willen wij u vragen om de goudjakhals via nationale wetgeving te beschermen, en wel onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (ofwel Artikel 11.54 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving onder de Omgevingswet). Hiermee krijgen provincies de mogelijkheid om, in geval dat deze dieren schade veroorzaken aan productievee, met een degelijke juridische grondslag, een tegemoetkoming in geleden schade te verlenen (Artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming, ofwel 15.53 in de Omgevingswet).

Aanleiding

De goudjakhals is een van nature in Europa voorkomend roofdier dat een aantal overeenkomsten vertoont met de wolf (qua omvang tussen wolf en vos in) maar heeft een iets andere juridische (Europeesrechtelijke) status. De goudjakhals is sinds 2016 vrijwel jaarlijks gesignaleerd in Nederland, waarbij een opwaartse trend is vast te stellen. Daarnaast is (aan de hand van DNA-onderzoek) vastgesteld dat de goudjakhals in een aantal gevallen (gehouden) schapen heeft gedood: in ieder geval in één geval in Gelderland in 2020, in 2022 in minimaal drie gevallen in Friesland. Zie ook bijgevoegde tabel in bijlage 1.

Het lijkt, gezien de frequente en toenemende waarnemingen dat de goudjakhals langzaam vanuit het oosten van Europa richting Nederland trekt en zich hier ook aan het vestigen is. Dit laatste is op te maken uit de leeftijd van het dood gevonden dier in Utrecht in 2021. Het betreft een jonge mannelijke goudjakhals, van zo'n 8 maanden oud. Deze dieren blijven normaliter het eerste jaar in het gebied waar zij geboren zijn, dus lijkt het waarschijnlijk dat dit dier in de provincie Utrecht geboren is, in het voorjaar van 2021.

Inlichtingen bij :
Email :
Bijlagen : 1

Het is de inzet van provincies om dergelijke schadegevallen te vergoeden, en daarbij te handelen conform bovengenoemd artikelen.

Eerdere verzoek aan het ministerie van LNV

In ons eerdere verzoek hebben wij al aangegeven dat op grond van de EU-Habitatrichtlijn alle soorten die genoemd zijn in de bijlagen in een gunstige staat van instandhouding gebracht en gehouden moeten worden. Dit geldt ook voor bijlage V-soorten, waaronder de goudjakhals valt. Dit is bepaald in Commissiedocumenten, maar vloeit ook voort uit de richtlijn zelf. Bijlage V-soorten mogen bejaagbaar worden verklaard, maar jacht mag alleen worden toegestaan onder de voorwaarde dat de gunstige staat niet in gevaar wordt gebracht. Om deze gunstige staat te waarborgen is het noodzakelijk om de soort een beschermde status te geven. Artikel 3.10 Wnb leent zich ons inziens goed om de soort de juiste beschermde status te geven, die ook goed aansluit bij de basisbescherming die soorten op grond van het CBD (Convention on Biological Diversity) en Verdrag van Bern toekomen. Bescherming van de goudjakhals onder artikel 3.10 Wnb past ook bij de keuze van de Nederlandse wetgever om alle inheemse zoogdieren een beschermde status te geven.

Voor de provincies is relevant dat de goudjakhals een opportunist is, die goed in staat blijkt om in de directe nabijheid van mensen en hun vee te leven. Omdat uit voedselanalyse blijkt dat de goudjakhals zich ook met gehouden (pluim)vee voedt, is het voor de provincies van belang om bij faunaschade een tegemoetkoming te kunnen verlenen. De provinciale beleidsregels tegemoetkoming faunaschade, waarvoor BIJ12 voor de uitvoering is gemandateerd, gaan uit van een tegemoetkoming bij schade door natuurlijk in het wild levende beschermde dieren. Het plaatsen van de goudjakhals onder artikel 3.10 Wnb maakt dan volstrekt duidelijk dat bij schade door deze soort een tegemoetkoming kan worden verstrekt. Momenteel ontbreekt het aan een degelijke juridische grondslag daartoe.

Bescherming nu voorbereiden

Omdat uw ministerie aangeeft dat opnemen van de goudjakhals in de Omgevingswet een langdurige voorbereiding vergt, de goudjakhals inmiddels in toenemende mate wordt waargenomen in Nederland -en alleen al daarom bescherming verdient via nationale wetgeving èn er zich inmiddels meerdere schadegevallen voordoen, is het van belang om het proces van opname in de Omgevingswet nu te starten.

Graag vernemen wij van u uw reactie op ons verzoek.

Met vriendelijke groet,
INTERPROVINCIAAL OVERLEG

Rien Fraanje
Algemeen directeur

Bijlage bij Brief IPO goudjakhals aan minister N&S

Datum	Diersoort	Individu	Waarneming type	Provincie	Plaats
18-3-2023	goudjakhals		Zichtwaarneming	Friesland	Engwierum
22-2-2023	goudjakhals		Zichtwaarneming	Friesland	Gaast
16-2-2023	goudjakhals	GG025m	Dood exemplaar	Groningen	Ter Apelkanaal
8-2-2023	goudjakhals		Zichtwaarneming	Friesland	Engwierum
23-1-2023	goudjakhals		Zichtwaarneming	Noord-Holland	Hilversum
31-12-2022	goudjakhals	GG021m	Kadaver van een landbouw(huis)dier	Friesland	Paesens
7-11-2022	goudjakhals		Kadaver van een landbouw(huis)dier	Friesland	Lioessens
8-10-2022	goudjakhals	GG021m	Kadaver van een landbouw(huis)dier	Friesland	Ferwert
26-2-2022	goudjakhals		Zichtwaarneming	Friesland	Mirns
2-2-2022	goudjakhals		Zichtwaarneming	Friesland	Tjerkgaast
3-12-2021	goudjakhals	GG019m	Dood exemplaar	Utrecht	Zeist
2-2-2022	goudjakhals		Zichtwaarneming	Friesland	Stavoren
28-4-2021	goudjakhals		Zichtwaarneming	Groningen	Uithuizermeeden
29-10-2020	goudjakhals	GG010m	Kadaver van een landbouw(huis)dier	Gelderland	Ooij
28-10-2020	goudjakhals	GG010m	Kadaver van een landbouw(huis)dier	Gelderland	Persingen
18-10-2017	goudjakhals		Zichtwaarneming	Gelderland	Heerde
19-2-2016	goudjakhals		Zichtwaarneming	Gelderland	Oud-Reemst

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Interprovinciaal Overleg
T.a.v. Rien Fraanje, algemeen directeur
Herengracht 23
2511 EG DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**
Cluster Soorten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6011 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk
DGNV-S / 44232816

Uw kenmerk
VP 11482/2023

Datum 17 januari 2024
Betreft Wettelijke bescherming goudjakhals

Geachte heer Fraanje,

Bedankt voor uw brief van 12 juni 2023. Hierin verzoekt u de goudjakhals (*Canis aureus*) wettelijk te beschermen onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming dan wel artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De brief is helaas in het ongerede geraakt, waarvoor mijn oprechte excuses.

De goudjakhals komt sinds 2016 in Nederland voor, maar is nog zeer zeldzaam. Het is de verwachting dat het aantal dieren in Nederland de komende jaren zal toenemen. De goudjakhals is als nieuwkomer nog niet opgenomen op de soortenlijst in de bijlage IX behorende bij 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Rondom de goudjakhals spelen meerdere belangen die op elkaar ingrijpen. Inheemse soorten die uit zichzelf hun leefgebied naar Nederland uitbreiden, vormen een verrijking van de Nederlandse natuur. Ik heb een verantwoordelijkheid voor de natuur in Nederland en wil helpen om een dergelijke aanvulling op onze biodiversiteit te behouden. Maar ik heb ook begrip voor de zorgen die er kunnen leven onder dierhouders en andere burgers over de aanwezigheid van dieren zoals de goudjakhals in Nederland. Hun aanwezigheid kan de angst oproepen bij burgers dat zij kunnen worden aangevallen en angst bij dierhouders dat hun dieren gedood kunnen worden. Deze angsten neem ik heel serieus.

Om alle wetenschappelijke gevalideerde feiten bijeen te brengen en een onderbouwde inschatting te geven van de gevolgen van de komst van de goudjakhals, heb ik opdracht gegeven aan Wageningen Environmental Research om een Factfindingonderzoek voor de goudjakhals uit te voeren. Dit onderzoek zal begin 2024 zijn afgerond. Ik wil niet vooruit lopen op de uitkomsten van dit onderzoek. Daarom wacht ik deze uitkomsten af en zal ik naar aanleiding hiervan besluiten over de wettelijke bescherming van de goudjakhals.

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**
Cluster Soorten

Ons kenmerk
DGNV-S / 44232816

De resultaten van het Factfindingonderzoek zal ik delen met de provincies en ik zal de provincies betrekken bij de besluitvorming de goudjakhals. Samen met provincies wil ik tevens de communicatie over het samenleven met de goudjakhals en de mogelijke preventieve maatregelen blijven stimuleren.

Christianne van der wal-zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [Jordan Jumelet](#)
Onderwerp: Goudjakhals in Drenthe
Datum: dinsdag 3 december 2019 14:23:00
Bijlagen: [image001.jpg](#)

Hoi [redacted] en [redacted],

Ik heb bericht ontvangen dat er op een cameraval in Drenthe een goudjakhals is vastgelegd. De goudjakhals is een inheemse Europese diersoort (dus nadrukkelijk geen exoot) die op eigen kracht in de laatste jaren het leefgebied steeds verder vergroot. Het dier valt onder rechtstreekse Europese bescherming, maar in een iets minder strenge categorie dan de wolf. Hoewel de goudjakhals uiterlijk en in gedrag veel lijkt op een wolf is het dier aanzienlijk kleiner, maar iets groter dan een vos. Het risico voor conflicten met landbouwhuisdieren is daarmee ook veel kleiner. Goudjakhalzen zijn alleseters, consumeren zowel plantaardig voedsel als vlees. Ze eten vooral veel veldmuizen.

Dat de goudjakhals hier vroeg of laat zou verschijnen was verwacht. De eerste goudjakhals in Nederland is in 2016 op de Veluwe aangetroffen en later nog een keer 1 dier op de Veluwe. Omdat het dier 's nachts actief is en behoorlijk schuw is de kans op een ontdekking erg klein. Je bent voorlopig vooral afhankelijk van toevallige registraties op een cameraval. Van de 2 dieren die op cameraval op de Veluwe zijn aangetroffen is het bij een eenmalige observatie gebleven en verder geen enkele spoor van gevonden. De melding uit Drenthe is de 3^e waarneming ooit in Nederland en de eerste buiten Gelderland.

Voor de provincie(s) is er geen reden tot acuut handelen. In de AACVP is bij behandeling van het wolvenplan al afgesproken dat er bij het wolvenplan een appendix komt over de goudjakhals. BIJ12 pakt deze vraag/opdracht in 2020 verder op. Daarnaast is LNV door IPO formeel verzocht om de goudjakhals te willen plaatsen op de lijst van beschermde inheemse diersoorten. LNV heeft aangegeven dit te willen doen na vaststelling van de omgevingswet omdat een tussentijdse aanpassing van de Wet natuurbescherming op dit onderdeel niet urgent wordt geacht. Voor de diersoort maakt het niet uit omdat deze nu rechtstreeks onder de Europese bescherming valt. Ik verwacht dat de waarneming van deze goudjakhals toch wel binnen een paar weken in het nieuws kan komen. Hoewel heel bijzonder als waarneming, geen reden tot zorg, eerder positief, net als de oehoe als nieuwkomer in het Drents-Friese wold. De kans is groot dat het nu waargenomen dier een zwerver is die gewoon doortrekt en waar we, net als de gevallen van de Veluwe, nooit meer iets van vernemen.

Mochten er bij jullie nog vragen leven dan hoor ik het graag, anders wachten we gewoon de mogelijke berichtgeving af.

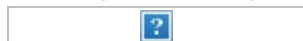
Groet, [redacted]

[redacted]
Team Natuur & Water

Beleidsmedewerker natuur

Telefoon +31(0)592 36 [redacted]

werkdagen maandag tot en met donderdag

Postbus 122, 9400 AC Assen

Westerbrink 1 Assen

Persbericht

Goudjakhals in Drenthe

(door: [REDACTED])

“Je mag gerust weten, ik maakte even een dansje, nadat de eerste kriebels uit mijn onderbuik waren weg gezakt...”

Voor het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) monitoren diverse natuurorganisaties samen met vrijwilligers diverse diersoorten in Nederland.

Ook in Drenthe staan op strategische plekken wildcamera's opgesteld.

En zo werd duidelijk dat waar we aan de ene kant diverse diersoorten van de ondergang proberen te redden andere dieren gewoon op eigen houtje ons land binnenwandelen.

“Tijdens het uitlezen van de camera's dacht ik meteen aan een wolf. Logisch misschien ook wel, na de recentelijke berichtgevingen uit Drenthe. Maar die waarneming werd al snel in twijfel getrokken.

Boswachter [REDACTED] van SBB en [REDACTED] van de Provincie keken op mijn verzoek even over mijn schouder mee. Uiterlijke kenmerken wakkerden blijkbaar als snel een vermoeden aan.

En zoals zo vaak, meten = weten

Op de locatie hebben we diverse metingen uitgevoerd en werden we bij het inschatten van de schofthoogte van het dier geholpen door onder andere een ree, een otter, een bunzing en een vos die ook voor dezelfde camera langs liepen.

Daarbij kon ik ter plekke meteen mijn beeld van die grote wolf die ik dacht te zien bijstellen.

Een goudjakhals is met zijn 50 cm beduidend kleiner.

Zeg maar, een vos met een maatje meer...”

In 2016 en 2017 heeft de goudjakhals zich al eens laten zien op een ecoduct op de Veluwe in Gelderland maar voor Drenthe is dit de primeur.

Een dag-waarneming op de Veluwe uit 2018 bleek een mediastunt door een reclamebureau.

Hieruit blijkt maar weer hoe sommige diersoorten tot de verbeelding kunnen spreken.

Toch is zijn komst niet geheel een verrassing. Sinds tientallen jaren is het dier bezig met een opmars vanuit Oost-Europa. En waar de wolf is terug gekeerd na jarenlange afwezigheid is de goudjakhals écht een nieuwkomer. Toch gaat hierbij de vergelijking met de veelbesproken exoten niet op.

Waar onder andere bij de wasbeer en wasbeerhond sprake is van uitgezette en/ of uit gevangenschap ontsnapte dieren uit een geheel ander werelddeel betreft het hier een van oorsprong Europese soort die op eigen kracht Noord- en West-Europa aan het ontdekken is.

Dat hij daarbij voor hem levensgevaarlijke trajecten heeft moeten afleggen, denk aan grote rivieren, drukke steden en voorbij razend verkeer verdient bewondering.

De goudjakhals is zoals gezegd een stuk kleiner dan zijn neef de wolf.

Daarbij neemt hij in tegenstelling tot de wolf genoeg met een veel kleiner leefgebied.

Vervuld de wolf in grote natuurgebieden zijn rol als top-predator, zo is de goudjakhals meer werkzaam als de opruimdienst van moeder natuur. Hij zou een bijdrage kunnen leveren aan het in toom houden van lokale muizen- en rattenpopulaties. In die rol zou hij een welkome soort kunnen zijn voor Drenthe.

Door hun onopvallende aanwezigheid, ook in de landen van herkomst kan het zijn dat dit dier al langere tijd onopgemerkt door Drenthe wandelt. Maar ook is het goed mogelijk dat hij de grens alweer is overgestoken.

Meer info over de goudjakhals in Nederland

www.wolveninnederland.nl

Persbericht

Eerste Goudjakhals ooit in Drenthe waargenomen

[door: ██████████]

[start gewoon kort met de zakelijke feiten, verdere informatie is toelichting. De kern van de zakelijke feiten moet door media in 2-3 regels overgenomen kunnen worden. Het persbericht moet heel veel korter: maximaal een half A4-tje. Veel van de informatie die je geeft kan je kwijt als media contact met je opnemen om meer te weten over dit geval. Ik doe je een alternatief voorstel, het staat je vrij om dat al of niet over te nemen.]

Voorstel:

Op 22 november 2020 is op een wildcamera in Drenthe een goudjakhals vastgelegd. Dit is de eerste waarneming van deze diersoort ooit in de provincie. Ook voor Nederland is het bijzonder: slechts twee keer eerder is de goudjakhals in ons land vastgesteld.

De wildcamera was opgesteld voor het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) waarbij natuurorganisaties samen met vrijwilligers diverse diersoorten in Nederland monitoren. De waarneming van de goudjakhals was een toevallige "bijvangst" uit dit onderzoek.

Op de foto's van het dier viel de grootte niet zondermeer in te schatten. Dat maakte zowel een wolf als een goudjakhals kanshebber. De schofthoogte van het dier kon achteraf worden opgemeten aan de hand van omringende struiken en worden vergeleken met foto's van bijvoorbeeld ree en vos die op dezelfde wildcamera waren vastgelegd. Hieruit volgde een schofthoogte van niet meer dan 50 cm, waarmee een wolf met zekerheid kon worden uitgesloten.

In 2016 en 2017 heeft de goudjakhals zich al eens laten zien op een ecoduct op de Veluwe in Gelderland maar voor Drenthe is dit de primeur. Hoewel vastgesteld als toevalstreffer, Toeh is zijn komst niet geheel een verrassing. Sinds tientallen jaren is het dier bezig met een opmars vanuit Oost-Europa. Ook in Duitsland en Denemarken wordt de goudjakhals steeds vaker opgemerkt al is daar nog geen bewijs van voortplanting. Voor zover bekend zit de dichtstbijzijnde populatie in Oostenrijk.

De goudjakhals is zoals gezegd een stuk kleiner dan zijn neef de wolf en. Daarbij neemt hij in tegenstelling tot de wolf genoeg met een veel kleiner leefgebied. Vervuld de wolf in grote natuurgebieden zijn rol als top-predator, zo is de goudjakhals meer werkzaam als de opruimdienst van moeder natuur. Hij zou een bijdrage kunnen leveren aan het in toom houden van lokale muizen- en rattenpopulaties. In die rol zou hij een welkome soort kunnen zijn voor Drenthe. Door hun onopvallende aanwezigheid, ook in de landen van herkomst kan het zijn dat dit dier al langere tijd onopgemerkt door Drenthe wandelt. Maar ook is het goed mogelijk dat hij de grens alweer is overgestoken.

Adres:

Mail:

Telefoon:

Met opmerkingen : Het is geen artikel. In een persbericht zet je jouw naam en contactgegevens (adres, mail, telefoon) onder het verhaal.

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief

Voor de redactie: Meer info over de goudjakhals in Nederland
www.wolvenin nederland.nl

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief

[tot zover mijn voorstel]

"Je mag gerust weten, ik maakte even een dansje, nadat de eerste kriebels uit mijn onderbuik waren weg gezakt..."

Voor het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) monitoren diverse natuurorganisaties samen met vrijwilligers diverse diersoorten in Nederland.

Ook in Drenthe staan op strategische plekken wildcamera's opgesteld.

En zo werd duidelijk dat waar we aan de ene kant diverse diersoorten van de ondergang proberen te redden andere dieren gewoon op eigen houtje ons land binnenwandelen.

"Tijdens het uitlezen van de camera's dacht ik meteen aan een wolf. Logisch misschien ook wel, na de recentelijke berichtgevingen uit Drenthe. Maar die waarneming werd al snel in twijfel getrokken. Boswachter [ ] van SBB en [ ] van de Provincie keken op mijn verzoek even over mijn schouder mee. Uiterlijke kenmerken wakkerden blijkbaar als snel een vermoeden aan. En zoals zo vaak, meten = weten

Op de locatie hebben we diverse metingen uitgevoerd en werden we bij het inschatten van de schofthoogte van het dier geholpen door onder andere een ree, een otter, een bunzing en een vos die ook voor dezelfde camera langs liepen.

Daarbij kon ik ter plekke meteen mijn beeld van die grote wolf die ik dacht te zien bijstellen.

Een goudjakhals is met zijn 50 cm beduidend kleiner.

Zeg maar, een vos met een maatje meer..."

Met opmerkingen [ ]: Als je otter noemt komt maar een beperkt aantal plekken in Drenthe in aanmerking voor deze waarneming!

~~In 2016 en 2017 heeft de goudjakhals zich al eens laten zien op een eendust op de Veluwe in Gelderland maar voor Drenthe is dit de primour.~~

Een dag-waarneming op de Veluwe uit 2018 bleek een mediastunt door een reclamebureau.

Hieruit blijkt maar weer hoe sommige diersoorten tot de verbeelding kunnen spreken.

~~Toch is zijn komst niet geheel een verrassing. Sinds tientallen jaren is het dier bezig met een opmars vanuit Oost-Europa.~~ En waar de wolf is terug gekeerd na jarenlange afwezigheid is de goudjakhals

écht een nieuwkomer. Toch gaat hierbij de vergelijking met de veelbesproken exoten niet op.

Waar onder andere bij de wasbeer en wasbeerhond sprake is van uitgezette en/ of uit gevangenschap ontsnapte dieren uit een geheel ander werelddeel betreft het hier een van oorsprong Europese soort die op eigen kracht Noord- en West-Europa aan het ontdekken is.

Dat hij daarbij voor hem levensgevaarlijke trajecten heeft moeten afleggen, denk aan grote rivieren, drukke steden en voorbij razend verkeer verdient bewondering.

~~De goudjakhals is zoals gezegd een stuk kleiner dan zijn neef de wolf. Daarbij neemt hij in tegenstelling tot de wolf genoegen met een veel kleiner leefgebied. Vervuld de wolf in grote natuurgebieden zijn rol als top predator, zo is de goudjakhals meer werkzaam als de opruimdienst van moeder natuur. Hij zou een bijdrage kunnen leveren aan het in toom houden van lokale muizen en rattenpopulaties. In die rol zou hij een welkome soort kunnen zijn voor Drenthe. Door hun onopvallende aanwezigheid, ook in de landen van herkomst kan het zijn dat dit dier al langere tijd onopgemerkt door Drenthe wandelt. Maar ook is het goed mogelijk dat hij de grens alweer is overgestoken.~~

~~Meer info over de goudjakhals in Nederland
www.wolvenin nederland.nl~~

Persbericht

Eerste goudjakhals ooit in Drenthe waargenomen

Op 22 november 2020 is op een wildcamera in Drenthe een goudjakhals vastgelegd. Dit is de eerste waarneming van deze diersoort ooit in de provincie. Ook voor Nederland is het bijzonder: slechts twee keer eerder is de goudjakhals in ons land vastgesteld.

De wildcamera was opgesteld voor het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) waarbij natuurorganisaties samen met vrijwilligers diverse diersoorten in Nederland monitoren. De waarneming van de goudjakhals was een toevallige "bijvangst" uit dit onderzoek.

Op de foto's van het dier viel de grootte niet zondermeer in te schatten. Dat maakte zowel een wolf als een goudjakhals kanshebber. De schofthoogte van het dier kon achteraf worden opgemeten aan de hand van omringende struiken en worden vergeleken met foto's van bijvoorbeeld ree en vos die op dezelfde camera waren vastgelegd. Hieruit volgde een schofthoogte van niet meer dan 50 cm waarmee een wolf met zekerheid kon worden uitgesloten.

In 2016 en 2017 heeft de goudjakhals zich al eens laten zien op een ecoduct op de Veluwe in Gelderland maar voor Drenthe is dit de primeur. Hoewel vastgesteld als toevalstreffer is zijn komst niet geheel een verrassing. Sinds tientallen jaren is het dier bezig met een opmars vanuit Oost-Europa. Ook in Duitsland en Denemarken wordt de goudjakhals steeds vaker opgemerkt al is daar nog geen bewijs van voortplanting. Voor zover bekend zit de dichtstbijzijnde populatie in Oostenrijk.

(lees ook: bericht RTV Drenthe van 1 aug 2019 'Komt na de wolf de goudjakhals naar Drenthe?)

De goudjakhals is een stuk kleiner dan zijn neef de wolf en neemt in tegenstelling tot de wolf genoegen met een veel kleiner leefgebied.

Vervuld de wolf in grote natuurgebieden zijn rol als top-predator, zo is de goudjakhals meer werkzaam als de opruimdienst van moeder natuur. Hij zou een bijdrage kunnen leveren aan het in toom houden van lokale muizen- en rattenpopulaties. In die rol zou hij een welkome soort kunnen zijn voor Drenthe.

Door hun onopvallende aanwezigheid, ook in de landen van herkomst kan het zijn dat dit dier al langere tijd onopgemerkt door Drenthe wandelt. Maar ook is het goed mogelijk dat hij de grens alweer is overgestoken.

Een dag-waarneming op de Veluwe uit 2018 bleek een mediastunt door een reclame bureau. Hieruit blijkt maar weer hoe sommige diersoorten tot de verbeelding kunnen spreken.

En waar de wolf is terug gekeerd na jarenlange afwezigheid is de goudjakhals écht een nieuwkomer. Toch gaat hierbij de vergelijking met de veelbesproken exoten niet op.

Waar onder andere bij de wasbeer en wasbeerhond sprake is van uitgezette en/ of uit gevangenschap ontsnapte dieren uit een geheel ander werelddeel betreft het hier een van oorsprong Europese soort die op eigen kracht Noord- en West-Europa aan het ontdekken is.

Dat hij daarbij voor hem levensgevaarlijke trajecten heeft moeten afleggen, denk aan grote rivieren, drukke steden en voorbij razend verkeer verdient bewondering.

“Je mag gerust weten, ik maakte even een dansje, nadat de eerste kriebels uit mijn onderbuik waren weg gezakt...

Tijdens het uitlezen van de camera's dacht ik meteen aan een wolf. Logisch misschien ook wel, na de recentelijke berichtgevingen uit Drenthe. Maar mijn waarneming werd al snel in twijfel getrokken.

Boswachter [REDACTED] van SBB en [REDACTED] van de Provincie keken op mijn verzoek even over mijn schouder mee. Uiterlijke kenmerken wakkerden blijkbaar als snel een vermoeden aan.

En zoals zo vaak, meten = weten

Op de locatie hebben we diverse metingen uitgevoerd en werden we bij het inschatten van de schofthoogte van het dier geholpen door onder andere dieren die ook voor dezelfde camera langs liepen.

Daarbij kon ik ter plekke meteen mijn beeld van die grote wolf die ik dacht te hebben gezien bijstellen.

Een goudjakhals is met zijn 50 cm beduidend kleiner.

Zeg maar, een vos met een maatje meer...”

[REDACTED]

[REDACTED]@gmail.com

06- [REDACTED]

Voor de redactie: Meer info over de goudjakhals in Nederland

www.wolveninnederland.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: persbericht goudjakhals
Datum: woensdag 4 december 2019 10:27:12
Bijlagen: [Persbericht Goudjakhals in Drenthe.docx](#)
[3.jpg](#)
[2.jpg](#)
[1.jpg](#)

Hoi [redacted] en [redacted],

Hier mijn stukje, waar jullie nu beiden even overheen mogen plassen.

Voor meer info verwijst ik naar de site van Wolven in Nederland. Moet ik [redacted] nog bellen om hem hierover te informeren of ligt zo'n taak bij jou [redacted]?

Ik heb [redacted] gevraagd de camerabeelden wat op te lichten op de pc (daar is ze goed in!) Die foto's (de 3 op een rijtje) wil ik er dan bij mee sturen met bronvermelding

Ik denk dat het raadzaam is RTV Drenthe te vragen om in het bericht te verwijzen naar eerdere berichtgeving namelijk van 19 aug 2019 "Komt na de wolf de goudjakhals naar Drenthe? ' Dit interview met [redacted] sluit volgens mij naadloos aan op ons bericht over deze waarneming..

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: persbericht goudjakhals
Datum: woensdag 4 december 2019 13:42:00

Hoi [redacted]

Hoe meer tekst en informatie je geeft hoe groter juist de kans is dat journalisten met knippen en plakken dingen *juist* uit de context halen. Gouden regel van persberichten is dat je het zo compact en kernachtig maakt dat de tekst die jij stuurt wel letterlijk overgenomen moet worden. Jouw goede bedoelingen door veel informatie te geven gaat vrijwel zeker precies andersom uitpakken.

Hou gewoon al die achtergrondinformatie op papier voor jezelf achter de hand om te kunnen vertellen als je door een journalist wordt gebeld.

Voor wat betreft de route: wil je dit exclusief (primeur) aan bijvoorbeeld Roeg sturen? Of een persbericht aan meerdere media? Ik neem aan dat SBB ([redacted]) wel een perslijst voor je heeft met adressen waar je het persbericht naar kunt mailen. Reken er op dat als het door 1 medium is gepubliceerd dat zoiets binnen een half uur het hele land rond is.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] [redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 12:57

Aan: [redacted] [redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted] [redacted]@gmail.com>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Hoi heren,

Bij deze gewist en aangevuld. Bedankt voor de aanmerkingen. Ik snap nu dat een persbericht kort en krachtig moet zijn, maar ben altijd een beetje bang dat de media iets uit zijn context trekt wat meer schade dan plezier oplevert voor de natuur in NL daardoor ben ik misschien een beetje doorgeschoten in het geven van informatie.

Dit is dan ook even weer een opzetje. en zal nog even nadenken hoe ik de overige informatie meer onderaan het bericht vorm ga geven. Of via Roeg, op papier, telefonisch of met een interview waarnaar evt andere media verwezen kan gaan worden. Ik hoef niet zo zeer in beeld bij diverse landelijke media. Ik heb al even telefonisch contact gehad met [redacted], we overleggen nog wel weer in de namiddag.

Groet,

[redacted]

Op wo 4 dec. 2019 om 11:20 schreef [redacted] [redacted]@drenthe.nl>:

Hoi [redacted],

Bijgaand mijn commentaar. Bedenk goed dat een persbericht geen artikel is. Voor wat betreft de foto's: stuur alleen foto 1 mee (van 6:43:26 uur). Foto's waarop een dier half staat gaan toch meteen de prullenbak in en je hoeft de pers echt niet alles te sturen wat je hebt/weet. Vwb wolven in Nederland denk ik dat er genoeg afstemming is als je jouw definitieve persbericht onder embargo stuurt, met daarbij dus datum en tijdstip waarop je naar buiten gaat. In zo'n geval schrijf je boven de kop persbericht:

EMBARGO tot (ik verzin maar wat) **donderdag 5 december 2019 14:00 uur.**

Dan weten ze dat het vanaf dat moment openbaar is. Kans lijkt me groot dat ze daarover zelf ook een natuurbericht schrijven.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] [redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 10:43

Aan: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

CC: [redacted] [redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Hoi [redacted] en [redacted],

Ik kan er pas eind van de middag inhoudelijk naar kijken. Lijkt me goed om het ook even ter info naar [redacted] te sturen. Hij krijgt er ook vragen over denk ik.

Groeten [redacted]

Op wo 4 dec. 2019 10:26 schreef [redacted] <[redacted]@gmail.com>:

Hoi [redacted] en [redacted],

Hier mijn stukje, waar jullie nu beiden even overheen mogen plassen.

Voor meer info verwijst ik naar de site van Wolven in Nederland. Moet ik [redacted] nog bellen om hem hierover te informeren of ligt zo'n taak bij jou [redacted]?

Ik heb [redacted] gevraagd de camerabeelden wat op te lichten op de pc (daar is ze goed in!) Die foto's (de 3 op een rijtje) wil ik er dan bij mee sturen met bronvermelding. Ik denk dat het raadzaam is RTV Drenthe te vragen om in het bericht te verwijzen naar eerdere berichtgeving namelijk van 19 aug 2019 "Komt na de wolf de goudjakhals naar Drenthe? ' Dit interview met [redacted] sluit volgens mij naadloos aan op ons bericht over deze waarneming..

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: persbericht goudjakhals
Datum: woensdag 4 december 2019 11:20:00
Bijlagen: [Persbericht Goudjakhals in Drenthe-opm PV.docx](#)

Hoi [redacted],

Bijgaand mijn commentaar. Bedenk goed dat een persbericht geen artikel is. Voor wat betreft de foto's: stuur alleen foto 1 mee (van 6:43:26 uur). Foto's waarop een dier half staat gaan toch meteen de prullenbak in en je hoeft de pers echt niet alles te sturen wat je hebt/weet.

Vwb wolven in Nederland denk ik dat er genoeg afstemming is als je jouw definitieve persbericht onder embargo stuurt, met daarbij dus datum en tijdstip waarop je naar buiten gaat. In zo'n geval schrijf je boven de kop persbericht:

EMBARGO tot (ik verzin maar wat) **donderdag 5 december 2019 14:00 uur.**

Dan weten ze dat het vanaf dat moment openbaar is. Kans lijkt me groot dat ze daarover zelf ook een natuurbericht schrijven.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] [redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 10:43

Aan: [redacted] [redacted]@gmail.com>

CC: [redacted] [redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Hoi [redacted] en [redacted],

Ik kan er pas eind van de middag inhoudelijk naar kijken. Lijkt me goed om het ook even ter info naar [redacted] te sturen. Hij krijgt er ook vragen over denk ik.

Groeten [redacted]

Op wo 4 dec. 2019 10:26 schreef [redacted] [redacted]@gmail.com>:

Hoi [redacted] en [redacted],

Hier mijn stukje, waar jullie nu beiden even overheen mogen plassen.

Voor meer info verwijs ik naar de site van Wolven in Nederland. Moet ik [redacted] nog bellen om hem hierover te informeren of ligt zo'n taak bij jou [redacted]?

Ik heb [redacted] gevraagd de camerabeelden wat op te lichten op de pc (daar is ze goed in!) Die foto's (de 3 op een rijtje) wil ik er dan bij mee sturen met bronvermelding

Ik denk dat het raadzaam is RTV Drenthe te vragen om in het bericht te verwijzen naar

eerdere berichtgeving namelijk van 19 aug 2019 "Komt na de wolf de goudjakhals naar

Drenthe? ' Dit interview met [redacted] sluit volgens mij naadloos aan op ons bericht over deze waarneming..

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals
Datum: woensdag 4 december 2019 18:42:39

Hoi,

Wat mij betreft is de routing akkoord zo. Ik ben het ook eens met [redacted], dat meer informatie niet per se beter is of het risico op verdraaiing afneemt. Als opnames voor tv of radio niet live zijn, mag je ook gerust vragen of het even over mag als je het ergens niet te tevreden over bent.

Ik vang de andere media wel af.

Ik zou [redacted] inderdaad het persbericht onder embargo toesturen.

We bellen zo nog even. Eerst even eten.

Groeten [redacted]

Op wo 4 dec. 2019 om 14:19 schreef [redacted] <[redacted]@gmail.com>:

Oké

Vanavond bel ik met [redacted]. Hij is inmiddels op de hoogte.

Dus:

*Kort persbericht op RTVDrenthe

*In samenspraak met [redacted] uitgebreidere info op de site van Roeg

*(zoals het nu lijkt) vrijdag interview op de radio. Inhoud wordt vooraf doorgesproken.

*algemene vragen, doorverwijzen naar WiN

*specifieke vragen over deze waarneming kunnen naar SBB ([redacted] dus :)

Zal ik [redacted] informeren over deze stappen en de inhoud van het compacte persbericht.

Dan kunnen zij zich ook voorbereiden.

Groet,
[redacted]

Op wo 4 dec. 2019 13:58 schreef [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>:

Zie rood. Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 13:51

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Oké

Ik ga zo hakken en snijden in de lading letters. En zal de overige info achter houden. Ik probeer al contact te leggen met Roeg.

Voorstel:

*Kort persbericht naar RTV Drenthe +

*Uitgebreidere info in stukje/interview (in overleg met [redacted] of [redacted]) voor het programma Roeg +

*persbericht op site SBB +

*vragen vanuit overige media worden doorverwezen naar Wolven in Nederland **Als het gaat om algemene vragen over de jakhals lijkt dat prima, specifieke vragen over dit Drentse dier kan WIN niet beantwoorden. Dat zal jij en/of SBB moeten doen.**

Eens?

Groet,

[redacted]

Op wo 4 dec. 2019 13:42 schreef [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>:

Hoi [redacted],

Hoe meer tekst en informatie je geeft hoe groter juist de kans is dat journalisten met knippen en plakken dingen *juist* uit de context halen. Gouden regel van persberichten is dat je het zo compact en kernachtig maakt dat de tekst die jij stuurt wel letterlijk overgenomen moet worden. Jouw goede bedoelingen door veel informatie te geven gaat vrijwel zeker precies andersom uitpakken.

Hou gewoon al die achtergrondinformatie op papier voor jezelf achter de hand om te kunnen vertellen als je door een journalist wordt gebeld.

Voor wat betreft de route: wil je dit exclusief (primeur) aan bijvoorbeeld Roeg sturen? Of een persbericht aan meerdere media? Ik neem aan dat SBB ([redacted]) wel een perslijst voor je heeft met adressen waar je het persbericht naar kunt mailen. Reken er op dat als het door 1 medium is gepubliceerd dat zoiets binnen een half uur het hele land rond is.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] [redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 12:57

Aan: [redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted]@gmail.com>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Hoi heren,

Bij deze gewist en aangevuld. Bedankt voor de aanmerkingen. Ik snap nu dat een persbericht kort en krachtig moet zijn, maar ben altijd een beetje bang dat de media iets uit zijn context trekt wat meer schade dan plezier oplevert voor de natuur in NL daardoor ben ik misschien een beetje doorgesloten in het geven van informatie.

Dit is dan ook even weer een opzette. en zal nog even nadenken hoe ik de overige informatie meer onderaan het bericht vorm ga geven. Of via Roeg, op papier, telefonisch of met een interview waarnaar evt andere media verwezen kan gaan worden. Ik hoef niet zo zeer in beeld bij diverse landelijke media. Ik heb al even telefonisch contact gehad met [redacted], we overleggen nog wel weer in de namiddag.

Groet,

Op wo 4 dec. 2019 om 11:20 schreef [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>:

Hoi [redacted],

Bijgaand mijn commentaar. Bedenk goed dat een persbericht geen artikel is. Voor wat betreft de foto's: stuur alleen foto 1 mee (van 6:43:26 uur). Foto's waarop een dier half staat gaan toch meteen de prullenbak in en je hoeft de pers echt niet alles te sturen wat je hebt/weet.

Vwb wolven in Nederland denk ik dat er genoeg afstemming is als je jouw definitieve persbericht onder embargo stuurt, met daarbij dus datum en tijdstip waarop je naar buiten gaat. In zo'n geval schrijf je boven de kop persbericht:

EMBARGO tot (ik verzin maar wat) donderdag 5 december 2019 14:00 uur.

Dan weten ze dat het vanaf dat moment openbaar is. Kans lijkt me groot dat ze daarover zelf ook een natuurbericht schrijven.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 10:43

Aan: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Hoi [redacted] en [redacted],

Ik kan er pas eind van de middag inhoudelijk naar kijken. Lijkt me goed om het ook even ter info naar [redacted] te sturen. Hij krijgt er ook vragen over denk ik.

Groeten [redacted]

Op wo 4 dec. 2019 10:26 schreef [redacted] <[redacted]@gmail.com>:

Hoi [redacted] en [redacted],

Hier mijn stukje, waar jullie nu beiden even overheen mogen plassen.

Voor meer info verwijst ik naar de site van Wolven in Nederland. Moet ik [redacted] nog bellen om hem hierover te informeren of ligt zo'n taak bij jou [redacted]?

Ik heb [redacted] gevraagd de camerabeelden wat op te lichten op de pc (daar is ze goed in!) Die foto's (de 3 op een rijtje) wil ik er dan bij mee sturen met bronvermelding

Ik denk dat het raadzaam is RTV Drenthe te vragen om in het bericht te verwijzen naar eerdere berichtgeving namelijk van 19 aug 2019 "Komt na de wolf de goudjakhals naar Drenthe? ' Dit interview met [redacted] sluit volgens mij naadloos aan op ons bericht over deze waarneming..

||| | Groet,
■

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: persbericht goudjakhals
Datum: woensdag 4 december 2019 13:58:00

Zie rood. Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 13:51

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Oké

Ik ga zo hakken en snijden in de lading letters. En zal de overige info achter houden. Ik probeer al contact te leggen met Roeg.

Voorstel:

*Kort persbericht naar RTV Drenthe +

*Uitgebreidere info in stukje/interview (in overleg met [redacted] of [redacted]) voor het programma Roeg +

*persbericht op site SBB +

*vragen vanuit overige media worden doorverwezen naar Wolven in Nederland **Als het gaat om algemene vragen over de jakhals lijkt dat prima, specifieke vragen over dit Drentse dier kan WIN niet beantwoorden. Dat zal jij en/of SBB moeten doen.**

Eens?

Groet,

[redacted]

Op wo 4 dec. 2019 13:42 schreef [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>:

Hoi [redacted]

Hoe meer tekst en informatie je geeft hoe groter juist de kans is dat journalisten met knippen en plakken dingen *juist* uit de context halen. Gouden regel van persberichten is dat je het zo compact en kernachtig maakt dat de tekst die jij stuurt wel letterlijk overgenomen moet worden. Jouw goede bedoelingen door veel informatie te geven gaat vrijwel zeker precies andersom uitpakken.

Hou gewoon al die achtergrondinformatie op papier voor jezelf achter de hand om te kunnen vertellen als je door een journalist wordt gebeld.

Voor wat betreft de route: wil je dit exclusief (primeur) aan bijvoorbeeld Roeg sturen? Of een persbericht aan meerdere media? Ik neem aan dat SBB ([redacted]) wel een perslijst voor je heeft met adressen waar je het persbericht naar kunt mailen. Reken er op dat als het door 1 medium is gepubliceerd dat zoiets binnen een half uur het hele land rond is.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 12:57

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Hoi heren,

Bij deze gewist en aangevuld. Bedankt voor de aanmerkingen. Ik snap nu dat een persbericht kort en krachtig moet zijn, maar ben altijd een beetje bang dat de media iets uit zijn context trekt wat meer schade dan plezier oplevert voor de natuur in NL daardoor ben ik misschien

een beetje doorgesloten in het geven van informatie.

Dit is dan ook even weer een opzette. en zal nog even nadenken hoe ik de overige informatie meer onderaan het bericht vorm ga geven. Of via Roeg, op papier, telefonisch of met een interview waarnaar evt andere media verwezen kan gaan worden. Ik hoef niet zo zeer in beeld bij diverse landelijke media. Ik heb al even telefonisch contact gehad met [REDACTED] we overleggen nog wel weer in de namiddag.

Groet,

[REDACTED]

Op wo 4 dec. 2019 om 11:20 schreef [REDACTED] [REDACTED] <[\[REDACTED\]@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)>:

Hoi [REDACTED]

Bijgaand mijn commentaar. Bedenk goed dat een persbericht geen artikel is. Voor wat betreft de foto's: stuur alleen foto 1 mee (van 6:43:26 uur). Foto's waarop een dier half staat gaan toch meteen de prullenbak in en je hoeft de pers echt niet alles te sturen wat je hebt/weet.

Vwb wolven in Nederland denk ik dat er genoeg afstemming is als je jouw definitieve persbericht onder embargo stuurt, met daarbij dus datum en tijdstip waarop je naar buiten gaat. In zo'n geval schrijf je boven de kop persbericht:

EMBARGO tot (ik verzin maar wat) **donderdag 5 december 2019 14:00 uur.**

Dan weten ze dat het vanaf dat moment openbaar is. Kans lijkt me groot dat ze daarover zelf ook een natuurbericht schrijven.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] [REDACTED] <[\[REDACTED\]@gmail.com](mailto:[REDACTED]@gmail.com)>

Verzonden: woensdag 4 december 2019 10:43

Aan: [REDACTED] [REDACTED] <[\[REDACTED\]@gmail.com](mailto:[REDACTED]@gmail.com)>

CC: [REDACTED] [REDACTED] <[\[REDACTED\]@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)>

Onderwerp: Re: persbericht goudjakhals

Hoi [REDACTED] en [REDACTED]

Ik kan er pas eind van de middag inhoudelijk naar kijken. Lijkt me goed om het ook even ter info naar [REDACTED] te sturen. Hij krijgt er ook vragen over denk ik.

Groeten [REDACTED]

Op wo 4 dec. 2019 10:26 schreef [REDACTED] <[\[REDACTED\]@gmail.com](mailto:[REDACTED]@gmail.com)>:

Hoi [REDACTED] en [REDACTED]

Hier mijn stukje, waar jullie nu beiden even overheen mogen plassen.

Voor meer info verwijst ik naar de site van Wolven in Nederland. Moet ik [REDACTED] nog bellen om hem hierover te informeren of ligt zo'n taak bij jou [REDACTED]

Ik heb [REDACTED] gevraagd de camerabeelden wat op te lichten op de pc (daar is ze goed in!) Die foto's (de 3 op een rijtje) wil ik er dan bij mee sturen met bronvermelding

Ik denk dat het raadzaam is RTV Drenthe te vragen om in het bericht te verwijzen naar eerdere berichtgeving namelijk van 19 aug 2019 "Komt na de wolf de goudjakhals naar Drenthe? ' Dit interview met [REDACTED] sluit volgens mij naadloos aan op ons bericht over deze waarneming..

Groet,

[REDACTED]

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Interprovinciaal Overleg
T.a.v. Rien Fraanje, algemeen directeur
Herengracht 23
2511 EG DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Cluster Soorten

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6011 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk

DGNV-S / 44232816

Uw kenmerk

VP 11482/2023

Datum 17 januari 2024
Betreft Wettelijke bescherming goudjakhals

Geachte heer Fraanje,

Bedankt voor uw brief van 12 juni 2023. Hierin verzoekt u de goudjakhals (*Canis aureus*) wettelijk te beschermen onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming dan wel artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De brief is helaas in het ongereede geraakt, waarvoor mijn oprechte excuses.

De goudjakhals komt sinds 2016 in Nederland voor, maar is nog zeer zeldzaam. Het is de verwachting dat het aantal dieren in Nederland de komende jaren zal toenemen. De goudjakhals is als nieuwkomer nog niet opgenomen op de soortenlijst in de bijlage IX behorende bij 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Rondom de goudjakhals spelen meerdere belangen die op elkaar ingrijpen. Inheemse soorten die uit zichzelf hun leefgebied naar Nederland uitbreiden, vormen een verrijking van de Nederlandse natuur. Ik heb een verantwoordelijkheid voor de natuur in Nederland en wil helpen om een dergelijke aanvulling op onze biodiversiteit te behouden. Maar ik heb ook begrip voor de zorgen die er kunnen leven onder dierhouders en andere burgers over de aanwezigheid van dieren zoals de goudjakhals in Nederland. Hun aanwezigheid kan de angst oproepen bij burgers dat zij kunnen worden aangevallen en angst bij dierhouders dat hun dieren gedood kunnen worden. Deze angsten neem ik heel serieus.

Om alle wetenschappelijke gevalideerde feiten bijeen te brengen en een onderbouwde inschatting te geven van de gevolgen van de komst van de goudjakhals, heb ik opdracht gegeven aan Wageningen Environmental Research om een Factfindingonderzoek voor de goudjakhals uit te voeren. Dit onderzoek zal begin 2024 zijn afgerond. Ik wil niet vooruit lopen op de uitkomsten van dit onderzoek. Daarom wacht ik deze uitkomsten af en zal ik naar aanleiding hiervan besluiten over de wettelijke bescherming van de goudjakhals.

De resultaten van het Factfindingonderzoek zal ik delen met de provincies en ik zal de provincies betrekken bij de besluitvorming de goudjakhals. Samen met provincies wil ik tevens de communicatie over het samenleven met de goudjakhals en de mogelijke preventieve maatregelen blijven stimuleren.

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof